

Ενδείξεις βολτομέτρου σε κύκλωμα Σ.Ρ.

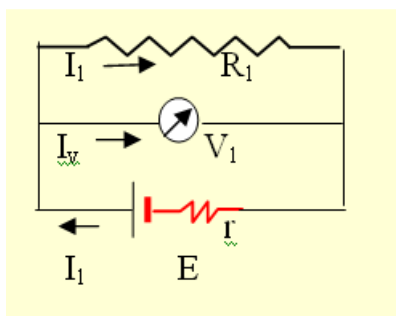
Στους πόλους ηλεκτρικής πηγής συνεχούς ρεύματος, συνδέεται βολτόμετρο μεγάλης εσωτερικής αντίστασης. Το βολτόμετρο μετρά την ΗΕΔ E της πηγής. Στη συνέχεια συνδέεται στους πόλους της πηγής αντιστάτης με αντίσταση R_1 , οπότε το βολτόμετρο δείχνει ένδειξη V_1 .

α) Να βρείτε την εσωτερική αντίσταση r της πηγής.

β) Να βρείτε την ένδειξη V_2 του βολτομέτρου, αν στους πόλους της πηγής συνδεθεί ένας αντιστάτης με αντίσταση $R_2=R_1$.

Εφαρμογή: $E=20\text{ V}$, $V_1=18\text{ V}$, $R_1=R_2=9\ \Omega$.

Απάντηση

α) Επειδή $R_v \gg R_1$ το βολτόμετρο διαρρέεται από ρεύμα αμελητέας έντασης ($I_v=0$), οπότε ισχύει: $V_1=E$ (1) ($V_1=E-I \cdot r$).

Στη συνέχεια με τη σύνδεση της R_1 , η πηγή διαρρέεται από ρεύμα: $I_1 = \frac{E}{R+r}$ (2)

Το βολτόμετρο θα δείχνει: $V_1 = I_1 \cdot R_1 \xrightarrow{(2)} V_1 = R_1 \frac{E}{R+r} \longrightarrow r = R_1 \frac{E - V_1}{V_1}$ (3)

β) Όταν συνδέσουμε και την $R_2=R_1$, τότε η ισοδύναμη αντίσταση που προκύπτει από την παράλληλη σύνδεση των R_1 και R_2 θα είναι: $R_{1,2} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{R_1}{2}$ (4)

Εφαρμόζουμε το νόμο του ΟΗΜ σε κλειστό κύκλωμα: $I_2 = \frac{E}{R_{1,2} + r} \xrightarrow{(4)} I_2 = \dots = \frac{2E}{R_1 + 2r}$ (5)

Η ένδειξη του βολτομέτρου τώρα θα είναι: $V_2 = I_2 \cdot R_{1,2} \xrightarrow{(4)\&(5)} V_2 = \dots = \frac{E \cdot R_1}{R_1 + 2r}$ (6)

Από την (6) $\xrightarrow{(3)} V_2 = \frac{E \cdot V_1}{2E - V_1}$ (7)

Αποτελέσματα εφαρμογής: α) $r=1\ \Omega$ β) $V_2=30\text{ V}$.

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους...

Επιμέλεια

Νίκος Περάκης